KLUB NOVÝCH NEWCOMERS' CLUB

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel./416/ 278-4116.

No.6, Vol.27., červen-June 1993.

Naše výrobky se značkou Czech Made

P r a h a - Ministr průmyslu a obchodu Vladimír Dlouhý navrhuje, aby namísto značky Made in Czechoslovakia byla pro označování českých výrobků používána značka Czech Made. "Měla by to být značka, která obecně vstoupí do povědomí jako značka kvality," řekl v úterý Vladimír Dlouhý. V souvislosti s kampaní na podporu nákupu českého zboží, kterou ministr Dlouhý vyhlásil, vyzývá občany, aby mu zasílali návrhy značky pro české výrobky dobré kvality. "Každá kampaň přichází tehdy, když je na ni čas," reagoval ministr průmyslu a obchodu na kritiku, že kampaň propagující používání českých výrobků přichází opožděně. Připomněl, že vůči zahraničnímu zboží neprosazuje protekcionistická opatření, ale chce "rozbít psychologickou bariéru", která vůči domácímu zboží v ČR existuje.

Staré nomenklaturní kádry mají větší šanci podnikat

P r a h a (km) - Lidé, kteří před listopadem 1989 zastávali vysoké stranické funkce, mají v současné době mnohem větší šanci soukromě podnikat než ti, kdož tyto "výhody minulosti" neměli. Vyplývá to z výzkumu Sociologického ústavu Akademie věd České republiky. Bývalá politická elita podle Petra Matějů dokáže v současné době velmi úspěšně proměnit politickou moc v ekonomickou. Příslušnost ke skupině bývalých vyšších kádrů zvyšuje poměr šancí soukromě podnikat téměř šestkrát, u nižších nomenklaturních kádrů třikrát. "Pouhé" členství v KSČ zvyšuje poměr šancí téměř dvakrát.

Zástupce ředitele Sociologického ústavu Petr Matějů nám řekl, že lidé spjatí s minulým režimem využívají finančních prostředků, které si nahromadili před rokem 1989. "Rovněž se spoléhají na tzv. sociální kapitál, na velmi těsné vazby s dalšími bývalými nomenklaturními kádry," uvedl.

Šéfem statistiky se stal Čechokanaďan Edvard Outrata

P r a h a (han, tma) - Předsedou Českého statistického úřadu byl včera na návrh vlády jmenován Edvard Outrata.

Vystřídal ve funkci Ivana Nápravníka, který byl po rezignaci bývalého předsedy Eduarda Součka pověřen řízením úřadu. Edvard Outrata žil od roku 1968 v Kanadě, kde působil jako expert tamního statistického úřadu.

Jmenování předcházela nespokojenost vládní koalice s prací úřadu a diskuse o vhodném kandidátu na místo jeho předsedy.

Edvard Outrata včera uvedl, že neshody úřadu s vládou nechápe jako politický spor. "Jde o nedorozumění. Česká ekonomika prožívá největší strukturální přeměnu na světě, snad kromě Číny.

Striving for a better Canada

Essa Township resident, Jerry Kasanda, is a retired Canadian Forces major and a member of the Reform Party of Canada. The opinions expressed in this column are his personal views and do not represent official Reform Party policy.

An unknown learned statesman once said, "Those who refuse to get involved in politics are destined to be ruled by those who get involved."

The recent constitutional referendum debate, no matter how agonizing, was one of the best things to have happened to Canada. It certainly woke up the vast majority of generally apathetic Canadians, so far as politics is concerned. It also made a great number of usually undemonstrative and trusting Canadians on both sides of the debate get involved and express their passionate love for a united Canada.

The Citizen's Forum on Canada's Future chaired by Keith Spicer confirmed that Canadians are tired of the present crop of politicians of the three mainstream parties and long for genuine change. We are very fortunate that in this great country we can achieve that change peacefully at the ballot box, rather than through armed confrontation as in Bosnia-Herzegovina.

The most important factor in achieving this change is for all Canadians to stay informed and get involved in the forthcoming pre-election campaign to ensure that this newly found political awareness will not be gone by the time the present government, after the leadership change in June, faces the voters at the ballot box this fall.

Guest column

Jerry Kasanda

"New Tecumseth Sun", Creemore, Ont.

During previous elections the voters' choice was limited to the three mainstream parties. In most cases, registered party members delivered their votes to their particular party. However, the silent majority of non-members generally voted for the party they considered the least of three evils and hoped the party would deliver positive change.

The 1990 Ontario election was perhaps an exception, when many voters who would never have voted for Bob Rae, gave their vote to the NDP just to punish David Peterson for his arrogance. The forthcoming federal election will be different. Preston Manning's Reform Party, Mel Hurtig's Canadian National Party and perhaps the Confederation of Regions Party will be heard. They do offer alternative policies which include some interesting proposals such as binding referenda on important issues, free votes in Parliament, fixed election terms that would prevent calling an election at the time most favourable to the party in power and, most importantly, a recall mechanism that would provide for impeachment of a sitting member of parliament or even a prime minister, if they consistently ignored the wishes of their constituents.

While deficit control and reduction of our national debt would probably be the most important issue in the forthcoming election campaign, there are many other issues on which each party should take a stand in their election platform. Leaders and all candidates running in the election should be questioned and should provide unambiguous, clear-cut answers on their party's policy on tax reform, unemployment and other social issues, place of Quebec in Confederation, bilingualism, multiculturalism, native peoples' affairs, immigration policy, foreign aid, national defence, subversion of family values by certain advocacy groups, growth of violent crime, flaws in our justice system and a code of conduct for parliamentarians.

During the past two years, I have covered many of these topics in my numerous letters to the editor and I welcome the opportunity to keep the debate going in an occasional guest column. T.G. Masaryk, a respected philosopher and the founder and first president of Czechoslovakia, maintained that democracy is discussion. I would like to stimulate a democratic discussion involving issues that should be addressed during the pre-election debate and what matters is that the discussion be conducted in a spirit of dignity and respect for those with whom one disagrees rather than with partisan zeal.

Ještě před pěti lety nikoho z nás nenapadlo, že v r.93 se na největší kanadské vojenské základně Camp Borden budou školit vybraní mladí důstojníci české a slovenské armády a letectva. Dne 27.května t.r. se na "Hradčanech v Caledon East, Ont. sešli s válečným hrdinou čs.a kanadského letectva dr.Janem Gellnerem, Zleva: kpt.B.Ďurkech, kpt.J.Bureš, kpt.V.Chromý, W/C J.Gellner, DFC, pplk.P.Kučera, mjr.V.Čejka, mjr.J.Zrzavecký, pplk.P.Palán, mjr.V.Červa, pplk.J.Latta a npor.M.Stoklasa.

Setkání bylo vpravdě historické a užitečné pro obě strany. Vedle našich jsou školeni i Poláci a Maďaři.

Zemřel prof. V. Krajina

Profesor Vladimír Krajina, významný český předválečný a poválečný politik, přední představitel protifašistického odboje, zemřel ve věku 88 let v kanadském Vancouveru. V. Krajina se narodil 30. ledna 1905. Byl profesorem botaniky na Univerzitě Karlově a již před válkou se výrazně angažoval v politice. Za války stál v čele nekomunistické větve protinacistického odboje, od roku 1940 byl členem ústředního vedení domácího odboje. V lednu 1943 byl zatčen a do roku 1945 vězněn v Terezíně přímo z vůle říšského státního ministra K. H. Franka. Po válce byl generálním tajemníkem Československé strany národně socialistické a poslancem Národního shromáždění. Po převratu v roce 1948 emigroval do Kanady, kde se věnoval převážně botanice. V roce 1990 udělil prezident ČSFR Václav Havel V. Krajinovi československý Řád bílého lva první třídy. Tuto událost připomíná archivní snímek (prof. Krajina vpravo).

Havel obklopen lhostejností

Prezidentské heslo "pravda vítězí" se tak zjevně prosazuje jen krok za krokem. Lidi zřejmě také mezitím omrzela i prezidentova neustálá morální napomenutí, neboť realita se podle obyvatel neshoduje se zkušenostmi "dobrého muže od Vltavy". Zdravý svět morálně čistých lidí, kteří setřásli totalitu, se nedostavil. Prezident je na nejlepší cestě stát se opět tím, čím byl jako disident - mužem narážejícím hlavou o zeď a obklopeným mořem lhostejnosti.

General-Anzeiger (SRN)

Nové mince

P r a h a (tma) - Nové korunové, dvoukorunové a pětikorunové mince začínají platit od středy 9. června. Byly raženy v Kanadě a jejich dodávky se poněkud opožďují, proto budou zpočátku poměrně výjimečným jevem. Platnost současných mincí skončí u koruny posledním zářím, u dvoukorun a pětikorun pak 30. listopadem letošního roku. Výměna nynějších mincí bude možná až do 31. ledna 1994 (koruny) a 31. března 1994 (dvoukoruny a pětikoruny). Ještě před tím bude ukončena platnost původních federálních desetníků, dvacetníků, padesátníků a kovových desetikorun - a to k 31. červenci 1993. Jejich výměna bude možná pouze do 30. listopadu tohoto roku.

. . . Demokracie není jen systém vlády; jsou to postoje lidí, každodenní chování a jednání, v nichž se odrážejí i naše postoje k těm druhým. Demokracie bez slušnosti, bez úcty k druhému člověku, a tím i bez úcty k jeho času nemůže být . . .

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH, SLOVAK AND ENGLISH LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel./416/ 278-4116.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave., Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	*$ 19:00*
USA, jako tiskopis ...	*$ 22:00*
zámoří, jako tiskopis ...	*$ 24:00*
USA, letecky ...	*$ 28:00*
zámoří, letecky ...	*$ 34:00*

Do staré vlasti: Dobrov. předplatné v korunách lze zaslat na: Pavel Svoboda, Na Vyhlídce 175, 252 63 Roztoky u Prahy.

Během "Českého a Slovenského Dne Kanady" na kanadském Masaryktownu 20.6.93 se ozvaly hlasy, že sice sv. Petr festival pokazil, ale že situaci zachránila slavná Kmochova kapela z Kolína. Hráli tak pěkně a "od podlahy", že se krajané s nimi jen neradi loučili. Navíc při vzpomínce na mladá léta uronili semtam slzu.. Na fotce je vpravo sólista kapely p. Jiří Vágner, který jinak pracuje jako vedoucí u firmy Pekárny Pardubice, kde se vyrábí světoznámý pardubický perník, a vlevo je český gen. konzul z Montreálu, dr. Ladislav Nový.

Ze života krajanů

Vlasta Schejbalová píše v Richmond Hill, Ont. román o svých životních zážitcích. --Vincenc Rechner, býv. zaměstnanec SWISSAIRU, rezident BC, byl s paní v květnu na návštěvě v Praze. Líbila se jim víc než loni a nenarazili náhodou na žádné neochotní lidi. Zpozorovali, že "je málo trpělivosti mezi lidmi a kdekdo by chtěl zbohatnout přes noc; nedoceňuje se to hlavní dostatečně: svoboda slova, konec strachu a persekuce. Žel mnoho věcí ve výkladních skříních si zatím průměrný občan nemůže dovolit..". --18. výroční Toronto International Film Festival bude od 8. do 18. září t.r. Na programu jsou i české filmy. --30.6. to bylo 7 let, co v Kentville, NS zemřel býv. majitel továrny Koldi Petosa v Heřm. Městci, ing. Ladislav Koldinský. Vybudoval v Kentville firmu Canada Foods Ltd., která vyráběla pektin a "znojemské" okurky, pod značkou NOVA. L. Koldinský se narodil 2.6.1900 ve Vápeném Podole, okr. Chrudim. V Heřm. Městci zatím po něm ulice není, ač to město ve světě proslavil. -- Populárním lektorem angličtiny v Brumovicích je Brian Barlow, 25, z Peterboro, Ont. --Ostatky dirigenta K. Ančerleho byly z Toronta převezeny na Vyšehrad. Narodil se v 1908 a zemřel v Kanadě v r. 1973. -- V Praze je populární román "Můj život s Blondie", který napsal TV kameraman Jiří Klobouk, který až do nedávna žil v Kanadě. -- Obchody Canadian Tire mají moderní lehké stany pro 2 osoby za pouhých 39:99 dol. --K. Havel, Box 33006, 930 N. Park Dr., Brampton, Ont. L6S 3Y0, prodává nejnovější vydání Czech Diskette 2.00, která obsahuje informaci o českém Wordprocessing s čárkami, háčky a kroužky, dále přehled 1000 nejlepších českých knih od r. 1989, adresy českých nakladatelství a mnohé další užitečné informace.- Cena: $5:00. -- VIDEO EL CANADA, 583 William St., London, Ont. N6B 3E8. zašle zájemcům seznam mimořádných nabídek. --Pražák Jirka Nykl se pochlubil, že je po třetí tátou. V pořadí třetí syn se narodil v Ottawě a dostal jméno Tomáš Jan. --Illegální nány si v Torontě a okolí vydělají asi polovinu toho, co legální, ale navíc riskují. --Hledá se Ant. Vitovský, který naposled žil v č. 161 Mavety St. v Torontě. --F. Klimeš, předseda Klubu přátel Žďáru n.S., poletí domů v říjnu na setkání své maturitní třídy. -- Z Thornhill, Ont. se ozval MUDr. V. Pucholt. --Dp. Jiří Svoboda slavil ve Winipegu v kruhu přátel své 80. narozeniny. Dp. Alois Křivánek zas slavil 50. výročí vysvěcení na kněze. Založil v Cooks Creek, Man. Slovanské Heritage Museum a je recipientem Medaile kan. guvernéra u příležitosti 125. výročí založení Kanady. Gratulujeme!

Kanadským krajanům se nedávno do Toronta přišli představit tito českou vládou designovaní diplomaté: nahoře je ing. S. Chýlek, navržený do funkce českého velvyslance, a dole nový tisk. a kulturní attaché, dr. Nora Zelenková.

Ludvík Vaculík na téma MORAVA

Necítil jsem nikdy, že by se moje moravanství nesneslo s mým češstvím. Jsou to dvě vlastnosti přidané, dvě kategorie: první je užší, druhá širší. Obě jsou umělé, lidmi domluvené, na mapě zakreslené: potřebovaly katastrálně zakreslit, aby byly. Přirozeným zjevem jsem já, přírodním úkazem je také moje rodina. Obec – je také přirozený jev, ustavený ovšem s trochou dohody: musel si druhý usedlík k prvnímu přisednout s jeho svolením.

Že jsem Moravan, dověděl jsem se až ve škole, a že Moravané jsou Češi, také. Do školy jsem šel jenom jako Ludvík Vaculíkův. Ty dva přidané údaje – Moravan a Čech – s těmi se nedalo hnout. Nemohl jsem je zlepšit ani zhoršit. Zlepšit-zhoršit mohl jsem jenom Ludvíka. Či je člověk Moravan, nebo ne, je věc úplně nedůležitá, a to zvlášť dneska, kdy nejdůležitější je, či je sviňa, nebo ne.

Dospíváním nabývá člověk vědomostí, zkušeností, představ a úmyslů. Nástroj, jak se přiblížit svým představám a jak provést úmysly, má každý v sobě: je to jeho nadání a pracovitost, ale i umění jednat s lidmi, přizpůsobovat se prostředí, nebo naopak prostředí přizpůsobovat sobě. Zdroj síly k práci a výsledku je tedy v osobnosti. Můžu vyniknout nad průměr, vynalézt něco, vyniknout v organizaci práce – a stát se třeba až ministrem, a to všecko projde bez úvah o tom, že jsem Čech. Tento poslední údaj, tato poslední snad vlastnost, která neměla v celém mém životopise žádnou váhu, přijde k uplatnění, až když například OSN bude shánět někoho takto zdatného, a má to být Čech. Cosi trochu podobného se mi ostatně přihodilo, psal jsem o tom v těchto novinách, když jacísi lidé ve Švýcarsku chtěli na cosi člověka a měl to být Čech. Každé ocenění se dává za osobní vlastnosti a výkony; a národnost přijde až nakonec. Je na člověka posazena jak na figuru čepice. Když mně ji nasadili slavnostně, v soukromější řeči jsem jim pravil: »Já ale, přesně vzato, nejsem Čech, já jsem spíš Moravan.« Potom jsem jim chvilku musel vysvětlovat, že to je jedno. Slovo »spíš« míním doslovně: že jsem byl *spěšej* Moravan než Čech.

Když se po převratě roku 1989 objevila otázka autonomní Moravy, zneklidnilo mě to. Zdálo se mi, že kdosi mate a přehazuje věci historicky uspořádané a uležené, kulturně zušlechtěné. Pocítil jsem k tomu nechuť a klidem, co s tím začali, nedůvěru. Samozřejmě si také já myslím, že ústřední moc má polevit, aby oblasti, kraje či regiony měly patřičnou samosprávu politickou i hospodářskou. Ale to je věc, která se stejně týká severních a jižních Čech, souvisí se životem těch lidí, ne s jejich severo- či jihočeštvím. Na Slovensku totéž vidíme v podobě západ – východ. Moravané potřebují větší volnost a samosprávu jako lidi na Moravě, ne jako Moravané: to rozdíl je! Kdo mi teď nerozumí, nedával dobrý pozor.

Jsou jistě lidé, kteří znají potřeby obyvatel moravského či slezského území a mají dejme tomu dobrou vůli i dobrý úmysl. Nemají však třeba dost své osobní síly, svého vnitřního bohatství a chybí jim vkus: proto chtějí ke své představě dorajtovat na moravském klobouku. A jsou i tací, že jejich ctižádost je vyšší než osobní schopností, proto využívají dobové nálady, matou veřejné mínění a sestrojují moravskou národnost, aby měli čeho být osvoboditeli a presidenty. Místo aby prací, talentem a charakterem působili slávu Moravy, chtějí slávou Moravy způsobit své postavení.

Co je vlastně moravanství? – Myslím, že je to vědomí původu a odpovědnosti k tomu, z čeho jsem vyšel. V Praze při takovéto debatě, když mluvím s Čechy, říkávám, že moravanství je lepší druh češství. – To jim totiž patří říkat! A když jim to říká někdo, koho uznávají, oni to slyší a trošku jakoby splasknou. Moravanství je silné postavení v národní české diskusi o smyslu státu, o hodnotách života i o světě. Kdybychom se od Čechů oddělili, ztratili bychom na ně vliv i kompetence! Koho bychom vychovávali, napomínali, vyčítali mu? Když jste nás od základní školy cvičili na Čechy, tak potom co je Čech, česká politika, český jazyk a pravopis, bude se určovat také tady.

Moravanství je historicky vzniklá opoziční stránka češství, řekněme druhé já. Nemusí být lepší, nemusí mít pravdu, ale je to ztělesněné právo na odchylku až k neposlušnosti, jež má český parlament a vládu přimět, aby slyšely moravský názor na česky život a politiku... když jste nás od dětství cvičili na Čechy. A v tomto smyslu najdeme i v Čechách dost lidí, kteří se v kritice ústřední moci a v kritice národní povahy shodují s »moravskou« pozicí. Naše moravanské vědomí, a české vědomí toho, že tu jsme, může být překážkou toho, aby vznikl domýšlivý český nacionalismus. Kdyby se Moravané politicky od Čechů odtrhli, vznikly by naopak dva takové nacionalismy – malé a směšné. Je ovšem otázka – a první by tu s ní přišel Jan Trefulka –, jakým politickým nástrojem má či může moravské já působit. O tom zatím nic netvrdím, protože nevím, jestli dnes Morava ještě je; po té zkáze lidí, práva i krajiny a měst. A není-li to už jenom romantická představa – Trefulkova a moje.

Je tu historická památka Moravy jako země červenobílé orlice. A s ní související už zem orlice černobílé – české Slezsko. Toto se také, nadlouho odloženo a zapřeno, vrací do života. Samozřejmě jsem si hned, jako školený Moravan, řekl, že moravskou hranici je třeba obtáhnout čerstvou tuší. Co bylo popleteno, vrátit, kam to patřilo. Rehabilitovat moravskou hranici, a to tím nutnější, čím víc snad budou Češi proti tomu. Jenomže, jak se zdá, Čechům to málo vadí, snad je jim to i jedno – tak jaký to potom má smysl? Krom památečního žádný; není-li už Moravy po tom zkažení lidí, krajiny i měst. Jak vznikla kdysi Morava? Tak, že páni si rozdělili území. Moravská hranice není nic světějšího než hranice majetku oděného historickým krojem. Hranice vlastnictví, které dokonce už ani neplatí. Ostala platit jenom ta hranice. Ekonomika kdysi stvořila hranici, hranice pak rozdvojila vývoj práva a rozchýlila myšlení lidí. To ale není nic vznešenějšího, než co vidíme dneska: ekonomika si vynucuje dráhy svého působení, tlačí na novou formulaci práva a prav.

A tak se přiznám: já nevím, jestli mám pro Moravu a Slezsko chtět zemské zřízení; nevím, jak by to fungovalo, a prestižní důvody by hloupé. Neumím posoudit, na kolik částí by měla být rozdělena bývalá země Moravskoslezská; a proč by měla být dělena jináč než země Česká? Jsem jenom určitě proti všemu, co by od nevinného začátku vedlo k boji o zvláštní vládu či dokonce o Pražský hrad a z čeho by kdosi chtěl vypiplávat zvláštní národnost a jazyk. V ústavě České republiky by mělo předvídavě být napsáno, že poslanci se mohou spojovat v kluby či skupiny podle potřeb a zájmů lidí, kteří je volili. Tak se budou moci domlouvat poslanci jihomoravští, severomoravští – nebo celomoravští; ale proč ne také nějací jiní? A existuje-li nějaký zvláštní a osobitý zájem obyvatel Moravy, ono se to projeví. Tak by třeba mohl vzniknout i svaz měst: slezských, středomoravských... proč ale ne také severočeských, jejichž zvláštní potřeba dnes tak vynikla?

Jestli je dneska nějaká Morava, a jaká je, to nech se ukáže na práci, výkonu a chování Moravanů, na jejich životním způsobu. Moraváci přebírající české potvorné způsoby v řeči, chování a hospodaření – čím se vlastně chtějí vyznačit? Víme, že ta naše moravská půda, chválená v jedné písničce za dobré koňstvo, rodila v posledním věku i pěkné volstvo a trpěli jím i Češi z Čech. Svojí národnost nemůžeme zlepšit, to můžeme jenom sebe jako přirozené osoby. Ano, v součtu dobrých lidí může i jejich národnost vypadat lepší, ale to vyjde samo, k tomu se nedojde na sněmu.

Mluví se o »vstupu do Evropy«: nadbytečně, protože ona k nám leze sama, a to kterým koncem chce, takže bychom se měli spíš bránit. Nejsilněji se k nám dobývá osobou Němců, samozřejmě. Také já mám z toho někdy úzkost – starou, až genetickou, kterou si musím rozmlouvat. Bránit můžeme se jenom vlastními ofenzivními výkony, činy a nápady. Jak silnými budeme lidmi, takovou váhu bude mít naše národnost.

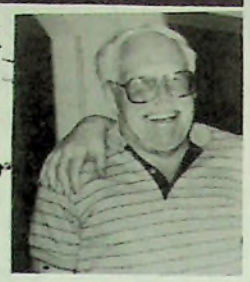
Přednesено v Ostravě 24. února 1993

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Tel.: 364-1787

kultura

Kdo je tento usměvavý pán? Patří do poúnorové vlny, protože přešel čs. hranice s O.Špilarem a S.Maršíkem v r.1948. Protože o sobě nerad píše,přes veškerou naši snahu zatím nevíme datum narození a odkud pochází. Je to Josef/Joe/ Svoboda,dlouholetý ředitel Czech Heritage Collection na univerzitě v Lincoln,Nebraska. Ví se o něm,že je"workaholický nezmar" a že trpělivou prací zachytil materiály a publikace našeho poúnorového exilu od lágrů v Německu a jinde, po dnešní dny. Zmikrofilmoval na 500 titulů na dvacetisedmi kotoučích;každý měří 100 stop. K tomu přidil šedesátistránkový inventář. V archívech je také 150 kotoučů filmů krajanských a exilových novin. /Kopie lze udělat za $20 za jeden kotouč./ Dr.J.Kučera odchází k našemu zármutku koncem tohoto měsíce do důchodu. Napsal nám však,abychom ujistili naše čtenáře,že přístup do univerzitních archívů zůstane nezměněn. Lze tu studovat sbírku red.Josefa Jostena, pozůstalost novináře Rudolfa Kopeckého a několika jiných aktivních žurnalistů čs.exilu 1948- 1989. Podporovatelem českých sbírek byl vždy významný americký senátor našeho původu Roman Hruška,který co nevidět oslaví své 90.narozeniny. / Jeho rod pochází z Třeboňska,které navštívil v r.1990./ Dr.Kučera nám sdělil,že loni navštívil v Praze obětavého J.Gruntoráda a jeho archív "Libri Prohibiti"; byl překvapen bohatostí materiálů,které jsou v Gorkého ul.č.2 v Praze 2. Od 1.července má dr.J.Kučera tuto novou adresu: 5258 Goldenrod Circle,Lincoln,NE 68512, USA. Prozradil nám,že vedle archívních prací je jediných jeho koníčkem tenis. Někdy v říjnu bude v Lincoln,NE výstava o české emigraci do USA,na kterou byl pozván český prezident V.Havel a český velvyslanec ve Washingtonu P.Žantovský. Při této příležitosti vyjde publikace "The Czech-American Experience",za redakce profesora B.Garver-a z Omahy. Do publikace přispěli svými články mj.J.Opatrný /Plzeň/,G.D.Ference /Salisbury State U./,Zd.Šolle /Česká Akademie věd/,David Murphy /Nebraska State Historical Society/,Karel Pichlík /Ústřední hist.ústav české armády/,Ivan Dubovický /UK,Praha//,Míla Šašková-Pierce a dr.F.C.Luebke /oba z University of Nebraska-Lincoln/. Objednávky možné v předprodeji za sníženou cenu US$6 na adrese:Res.and Publications Division,Nebraska State Historical Society, P.O.Box 82554, Lincoln,NE 68501, USA. Věříme,že jednou bude někde vytesán nápis: "Joe Svoboda se zasloužil o historii našich v USA".

...a stokrát jsem vám říkal: Hrejte s citem. Divadlo není parlament...
Kresba: EVŽEN DAVID

V "Kontíku" /hotel"Continental"pro mimo-plzeňské/ se jednou za 14 dní schází zajímavá skupina býv.učitelek z Plzně a okolí,které neformálně předsedá paní Věra Metlická,Svatopluka Čecha 82, 332 02 St.Plzenec. Zajímá je hlavně kultura; proto se dostaly na kulturní stránku "Kanadských Listů".. Když je loni v létě objevil náš reportér, přišla řeč na býv.majitelku hotelu, paní Evžu Ledeckou a kde asi dnes žije.Odpověď: Dotyčná byla v květnu 1945 vyhlášenou krasavicí celých záp.Čech, byla vdova a o její přízeň se ucházel nejen americký generál Harmon,ale celá řada jiných vyšších důstojníků. Nakonec získal její srdce mezinárodní diplomat Jiří Janeček /ten,který v létě r.1939 zachránil Tomáše Baťu před deportací z Ellis Island do Německa a umožnil mu cestu do Kanady a do Batawy/. Evža Janečková odjela se svými třemi dětmi do New Yorku a od té doby o ní v Plzni nikdo nic neslyšel. Ovdověla znovu 22.12.1986 a žije nyní na adrese:563 South 1000 East, S.Lake City,Utah 84102, USA. Na Plzeň a na Plzeňáky nezapomněla.. Zpět k našemu snímku:zleva stojící jsou-L.Chrastilová,V.Metlická,L.Ulčová a E. Wimperová. Sedící zleva: A.Kašparová a J.Polášková. Podle nezaručených zpráv projednává Sokol Plzeň jejich žádost o zařazení mezi starší dorostenky..

HUMOR

Za svítání se ozve u dveří zvonek. Otec otevírá a vidí podnapilého mladíka, do kterého je zavěšena stejně opilá dívka."Pane,"obrací se otec k mladému muž."Za prvé jste slíbil, že ji střízlivou přivedete domů nejpozději v jedenáct. A za druhé, tohle není moje dcera."

JEDNOU VĚTOU

Sv.Petr 46.tradičnímu "Čs.Dni" na Masaryktownu 20.6. nepřál: pršelo jako z konve a v restaurační budově byli lidé namačkáni jako sardinky,aby si poslechli výbornou Kmochovu kapelu z Kolína. V průvodu bylo i 6 českých důstojníků,kteří jsou školeni v Camp Borden.--Poslední číslo "Zpravodaje"z Edmontonu mělo 26 stran. V redakci jsou dr.B.Hejdánková a Z.Kulhánková.--M.Hobrlant z Prahy 9 navštívil Kanadu a napsal do pražským novin pěkný článek o CN-Tower v Torontě pod názvem "Na špici světa".--2 vedoucí Baťovy továrny na Batawě se dostali do křížku s ont.zákony o znečišťování ovzduší,viz "Gl.and Mail"z 18.6.93.-- Není pravda,že prof.Krajina byl politikem už před válkou a nebyl nikdy biologem,ale botanikem.--Podobně starosta Lanžhota není J.Polách, ale /po TGM/ Tomáš. Nedávno zemřelý Tony Švirga nebyl do února 48 starostou Lanžhota,nýbrž jeho otec.--Nová adresa české ambasády v Ottawě: 541 Sussex Dr.,Ottawa,Ont. K1N 6Z6.-- J.Bilík žije v Georgetown,Ont. Pův.je mor.Slovák.--Hledá se Tomáš Votruba;hledá ho P.Palán,spolužák ze SPŠS.--"Valmezáci"J.Válek a M.Matouš vyhráli grafickou soutěž v Ottawě.Pracují pro firmu J.V.Design ve Valašském Meziříčí.--Přítele /45-55/ hledá v Torontě elegantní žena stř.věku.Tel.321-5123.--V.Rechner,BC,byl s paní v květnu v Praze.Líbilo se jim tam.--

Václav Havel převzal Onassisovu cenu

Atény - Prezident České republiky Václav Havel převzal včera v řecké metropoli Aténách prestižní cenu Onassisovy nadace Athinai 93. Ocenění bylo V. Havlovi uděleno za jeho dlouhodobý boj za ochranu lidských práv a demokracie. Cenu převzal z rukou řeckého prezidenta Konstantina Karamanlise. Nadace, která cenu Athinai uděluje, byla založena řeckým rejdařským magnátem Aristotelem Onassisem na paměť jeho jediného syna, jenž zahynul v roce 1973 ve věku 23 let při leteckém neštěstí. Finanční hodnota ceny byla stanovena na 100 000 dolarů. Havel obdržel cenu Onassisovy nadace v kategorii Člověk a lidstvo za stěžejní podíl na pokojné politické přeměně své vlasti.

Značka CZ platí od června

Praha - Značka CZ je novou mezinárodní poznávací značkou České republiky, kterou od 2. června musí být v mezinárodním provozu označována motorová vozidla registrovaná v ČR.

Podle sdělení Karla Borůvky z tiskového odboru ministerstva zahraničí, byl 2. června u generálního tajemníka OSN uložen dopis ministra zahraničních věcí, kterým se ratifikuje nástupnictví České republiky do mnohostranných úmluv v dopravě. Dnem uložení tohoto dopisu vstoupilo v platnost zavedení rozlišovací značky CZ pro motorová vozidla ČR.

Čechoslovák

„Vy, Čechoslováci, byste měli udržet na uzdě inflaci," povídal mi jeden cizinec. Nebo říkal: „Vy, Čechoslováci, byste měli: jíst víc zeleniny, omluvit se za odsun, nebát se podnikat ...?" Byla to zkrátka některá takzvaná hraběcí rada, jakými nás lidé zvenčí tak nezištně, zasvěceně a rádi častují. Tyto snažlivé přímluvy mi způsobují temno před očima a nutí mne opláčet stejnou minci. I radím: „Vážený pane, nacházíte se v České republice. Tady mluvíme česky. Řekneme-li Čechoameričan, máme na mysli Čecha žijícího v USA. Čechoaustralan je týž žijící u protinožců. Čechoslovák je od letošního 1. ledna Čech žijící ve Slovenské republice, nebo nanejvýš občan ČR cítící se nadále Čechoslovákem a žijící tudíž ve vnitřní emigraci. Chcete-li pausálně hovořit k Čechoslovákům, měl byste odcestovat na Slovensko a vyhledat tam žijící příslušníky mého národa." (A buďte rád, že vám do toho nezapletu Moravany.) (hb)

ČTVRT HODINY OD NIAGARSKÝCH VODOPÁDŮ...

T.O. ← STREET G&B's
Q.E.W.
Niagara → NIAGARA 200 Niagara St. ST. CATHARINES 646-7300

George & Hana Beneš

Otevřeno denně od 11ti hod.dop.

Rovnoprávnost Moravy prosazuje důsledně Milan Kocourek,124 Woodridge Cr.,No.12, Nepean,Ont. K2B 7S9. Vydává "Moravský Výběr" sbírá historické mapy Moravy; na našem snímku je v Moravské knihovně, kde se půjčují knihy, noviny,časopisy,videa a pod.

Pojištění je věc důvěry

SunLife of Canada

38 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel. 626-3004

21 Four Seasons Pl., Suite 330, ETOBICOKE, Ont. M9B 6J8

Východně od 427

O LETCÍCH

S plk.let. a válečným hrdinou Otakarem Hrubým se 21.5. rozloučila celá Nová Paka a občané ze širokého okolí. Sloužil u angl.111.RAF perutě a u našich 310.a 313.perutí. Ota se narodil 1.11.1913 a zemřel 15.5.1993. /Další podrobnosti v článku"Vše bylo důstojné"na této stránce./--Ještě k dr.Jaroslavu Polachovi,který zemřel v USA 11.5.93: byl poslán představiteli Obrany Národa v Praze,gen.Vicherkem a mjr.gšt.Hájíčkem do Budapešti,aby řídil odsun čs.vojáků a letců z Maďarska do Jugoslávie.Ve své funkci poval na franc.vyslanectví jako dr.George. Dr.Polach byl mezinárodním ekonomickým odborníkem, zemřel ve věku 79 let a delší článek o něm přinesl list "Washington Post".--Jaroslav Kořen/rezident Selkirk,Ont./ oslavil 5.6. své 70.narozeniny,ale nevypadá na to.. Sloužil v RAF od 2.3. 1943 do 17.srpna 1945,v Indii,Rhodezii a na Středním východě. V srpnu 1991 byl v Praze povýšen na pplk.let.v.v. Jeho foto přineseme.--Pěkné foto Jar.Polacha z Baham z r.1944 jsme si vypůjčili od J.Lenhoffa a dáme na str.4.příště. J.Lenhoff nám také půjčil foto Leo Linharta a skupinu čs.letců v newyorské Sokolovně z r.1943.--B.Krézek věnoval do archívu "KL" svou knihu "CANSO - Osudy čs.letce u kanadského letectva",106 stran,která vyšla v Praze. Má hodně autentických fotografií.--"Letecké Listy" lze objednat za $5 lodní poštou anebo za $10 letecky na adrese:Agentura DDAir,Kropáčkova 557/2,149 00 Praha 4.ČR. Jde o měsíčník.--Český min.předseda V.Klaus byl na býv.voj.letišti v Milovicích;navštívil také Mladou,Ralsko a Kuřivody. Jeho průvodcem byl plk Křen. Mluvilo se také o satelitním letišti k ruzyňskému. Reportáž v "RT" vtipně sepsala Květa Procházková.--Proběhla soutěž ultralehkých letadel "Masaryk Croos Country";mezi účastníky byli také Francouzi,Italové a Slováci.--Nový velitel 1.let.smíšeného sboru prohlásil v Hradci Králové,že co nevidět bude nedostatek náhradních součástek pro letouny sovětské výroby.--Troubky uvítaly am.letce Qualma,který v r.44 přežil havárii letounu B-24. Čtyři jeho kamarádi jsou pochováni na místním hřbitově.--"Den otevřených dveří" byl v Prostějově a hlavními atrakcemi byly stroje L- 39 Albatros a bitevní vrtulníky.--Wing Commander John Gellner,DFC, letí 3.7.do Evropy na 6 týdnů. Přes svých 86 let je náruživým horolezcem a letos je prý na programu Matterhorn..--AERO SALON 93 bude od 9.do 12.září ve Kbelích. Pořadatelem je firma JOLY, POBox 501,170 00 Praha 7-Holešovice.--Na Let.Dni v Přerově 15.5.bylo vzpomenuto nedožitých 100.narozenin gen.K.Janouška,místního rodáka.--Tryzna za am.pilota J.Hoffmanna /pilota Mustangu/ byla ve Věžkách u Kroměříže,z popudu Společnosti přátel USA.--Gen.Ant.Liška z Plzně nám věnoval svou novou knihu "Cesty mužů",254 stran,která je návazná na jeho dřívější knihu "Jak se plaší smrt". Nová kniha zachycuje "onen čas před skutečnými boji,plný krutých obětí; zasluhují si vstoupit do národního podvědomí,protože byly postoupeny dobrovolně a z těch nejčistších vlasteneckých pohnutek". Gen.Liška měl problémy v 50.letech.-- Gen.V.Nedvěd nám z Austrálie poslal krásný článek o svém /nedávno v Anglii zemřelém/ spolužákovi z kyjovského gymnasia,JUDr.P.Svobodovi. Je to i část historie slavné 311.čs. bombardovací perutě. Vláďa Nedvěd nás také upozornil,že do článku o P.Svobodovi v únorovém čísle "KL" se vloudily 2 chyby: Letadlo typu Wellington bylo poškozeno v prostoru cíle náletu /Wilhelmshafen/,pilotem byl Alois Šiška a ne Josef Mohr /ten byl navigátorem/. Gen. Nedvěd,poslední žijící velitel čs.311.perutě,slíbil napsat pro "KL" článek o 311. a o své válečné činnosti na Dálném východě. Píše také své životní paměti. Je nositelem britského řádu MBE.-- Redaktorem znamenitých "Leteckých Listů" je Standa Dudek. Sdělil nám, že list vydává v nákladu 3.000 výtisků. Jde mu o kvalitu.--Zajímavá je nová kniha Miloslava Pajera "Ve stínu slávy",480 stran,s podtitulkem:"Bojový výcvik čs.letců,příslušníků bombardovacích a dopravních jednotek RAF,ve Velké Británii v letech 1940 až 1946". Obsahuje na 100 autentických fotografií.--Nová kniha L.Sítenského se má prodávat na Let. Dni v Roudnici.--"Plastic Kits Revue",Ul.1.máje 11,709 00 Ostrava-Mar. Hory, přináší na pokračování studii J.Rajlicha a J.Sehnala "Konec Luftwaffe v Čechách",včetně dislokace na území Čech a Moravy ke dni 24.4.45.--B.Krézek nám sdělil smutnou zprávu, že Konopickému zemřela v dubnu t.r. jeho manželka. Posíláme mu kondolenci.--V Torontě žil S/L Zdeněk Pekárek,který sloužil v RAF za války ve výzkumu a zemřel asi před 13ti lety ve věku 79ti let. /Sdělil nám to jeho bratr,MUDr.Vladimír Pekárek, z Ústí n.L./--Po té,co české voj.letectvo přesunulo 22 tryskáčů typu MIG-21 z Mošnova do Přerova,objevily se v místním tisku články s nadpisy jako:"Přerov vyhlašuje boj tryskáčům" a pod. Obyvatelům vadí hluk.--Spojenečtí let.veteráni mají výroční slet v Torontě ve dnech 1.až 3.října 93. Pozvánky šly na 10.000 adres.--Jan Rail,Jiráskova 546, 547 01 Náchod, má na 5.000 fotografií čs.válečných letců. Specializuje se na jejich životopisy.Je to"český Popelka",na rozdíl od moravského..Je mu 35 a na skauting mu nezbývá čas.--S.Tůn z Leštiny znal J.Cibulku a J.Pospíšila.--Plk.M.Malý a J.Zevl poslali pohled z Hluboké n.Vlt.--Prez.Havel přislíbil účast při položení zákl.kamene Památníku čs.padlých letců v Praze;ceremonie bude 28.října t.r.

*Zítra vstoupí plukovník ing. **JAROMÍR GRYGAR** mezi osmdesátníky. Zajisté mu přijde řada gratulací od kolegů z bývalé 311.čs. bombardovací perutě britského královského letectva, jejímž byl za války navigátorem. Dnes žije v Rousínově, ovšem v letech 1947 až 1991 to byly Spojené státy a Anglie, kde působil coby stavební inženýr. „Stříživej moc nebudu, když je to ta osmdesátka," řekl kreslíři Emilu Hoffmannovi, „nějakou příhodu? Když se vraceli v pětačtyřicátém naši ministři z Londýna do Prahy, byl jsem v posádce letadla. Do kabiny přišel Jan Masaryk, abych mu připálil cigaretu. Tady nemají civilové co pohledávat, povídám mu. Zasmál se: Já tam s nimi vzadu seděť nebudu, já jsem Honza letec. A >pilotoval< s námi až do Prahy."* (dd)

Když loňského června vzpomínali v Lidicích 50.výročí tragedie, přijela také z Anglie paní Winnifred Horáková-New /na obrázku vlevo/, vdova po lidickém rodákovi a letci Josefu Horákovi. S ní přijel také "mladý" Václav Horák, který se narodil tři měsíce po lidické tragedii a jemuž za kmotra byl Jan Masaryk. /Z Lidic odešli v r.1939 do zahraničí a do našeho letectva v Anglii 2 muži:Josef Horák a Josef Stříbrný.Oba už nežijí./

V Přerově byl nedávno odhalen krásný pomník "letcům válečného nebe 1939-1945 z okresu Přerov,kterým se křídla zlomila a nedoletěli-k 75.výročí čs.vojenského letectva věnují občané Přerovska,Svaz letců a ČSBS" /tak zní slova na pomníku/. K odhalení došlo za účasti veřejnosti,včetně skautů, 14.května 1993. Čestnou stráž měli:vlevo plk.Snídal a vpravo plk.Bohumil Jaroš,zvaný "Suchar". Současně bylo přejmenováno místní letecké učiliště na Školní letecký pluk gen.Karla Janouška a u vchodu na letiště byla na jeho počest odhalena pamětní deska. Náš dopisovatel plk.M.Liškutín /z Anglie/ nám sdělil,že organizace všech výše zmíněných podniků byla vzorná a že se o ni zasloužil Stan Spurný;zmínil se také,že na desce je jméno S/L Himra,který byl sestřelen před 50ti lety nad Brestem.

Vše bylo důstojné

Stanislav Kraus z Holína v pátek v Nové Pace doprovodil na cestě poslední Otakara Hrubého, v pondělí zajel do Prahy na vzpomínkové oslavy stého výročí narození Karla Klapálka, druhý den, v úterý, byl na jejich pokračování v Novém Městě nad Metují. Hned ve středu ráno, pár hodin po jeho náročném programu jsem ho nešetrně obtěžoval dotazy na dojmy.

"I když jsem o vážném zdravotním stavu přítele Oty Hrubého samozřejmě věděl, zpráva o jeho úmrtí mě velmi rozrušila. A pohřeb? Tolik generálů a dalších vysokých důstojníků Nová Paka ještě asi neviděla a tolik smutečních projevů při jednom obřadu neslyšela. Dojalo mě, že krásnou hrou na varhany se v kostele loučil jeden z Otových spoluvězňů z Mírova.

A k panu generálu Klapálkovi. Opravdu mi velmi záleželo na tom, aby vzpomínkové oslavy vyzněly co nejlépe, vždyť jsme svého velitele ze Středního východu milovali. Vůbec nám nevadila jeho velká náročnost a přísnost, protože i sám k sobě takovým byl a k nám spravedlivý a chápající. Jsem šťastný a spokojený, že jsme důstojně vyjádřili svou úctu k velkému vojákovi. Hřeje mě, že jsem byl pověřen říci několik upřímných vět v Praze Na Valech a odhalit pamětní desku na rodném domu generála v Novém Městě nad Metují. Ze srdce děkuji všem, kteří se na přípravách oslav podíleli, všem, kteří se jich zúčastnili..."

JIŘÍ ŠTÁL

NOVINY JIČÍNSKA

O VOJÁCÍCH

V březnu zemřel MUDr.Ondřej Pacák, který v Anglii sloužil u dělostřelců,přítel MUDr.V.Pekárka. Pocházel ze Ždánic na Moravě. --Paní M.Šiková nám z Anglie zapůjčila pěknou fotografii svého manžela Bernarda /nar.r.1905 v Brně,stal se radním ve městě Gloucester a zemřel tam v r.71./ --Historik G.Svoboda tvrdí v publikaci "Ti,kteří se nevrátili",že během 2.svět.války zahynulo přes 9.500 našich vojáků a letců,z toho asi 8.400 na východní frontě a 1.100 na západě,včetně Středního východu.Všech 10.000 našich se z Francie do Anglie nedostalo:jen 3.500. Kniha obsahuje jmenný seznam všech padlých a nezvěstných.--V r.1995 má mít česká armáda jen 28.000 vojáků,včetně brigády rychlého nasazení v rámci SN. Uvažuje se o armádě dobrovolníků.--Gen. A.Petrák/Bratislava/byl na nedávné valné hromadě ČSOL v Londýně;je to jedna z mála organizací v zahraničí,která nekompromisně oponovala v letech 48 až 89 proti všem formám totality. Podle gen.Petráka spornou zůstává otázka generálů L. Svobody a K.Klapálka; jejich podpisy jsou na dekretech po únoru 48 propuštěných záp.důstojníků,kteří byli uvězněni na Mírově a jinde.--Máme zajímavé foto dragounů Kordiny,Pavelky,Krčmáře a Hornofa,který padl 20.11.44 u Belfortu.Je z archívu paní Hojtašové.--"Čím víc ženských v armádě,tím líp", prohlásil český ministr obrany,doc.ing.Ant.Baudyš,CSc,46.-- Pokladník washingtonské odbočky ČSOL,plk.v.v. Miloš Knorr, MBE, má adresu:955 Park Ave.,New York,NY 10028,USA. /Nepotrpí si na zkratku "Ing."./--Š.Pazdera z Prešova se zabývá problémem lidí,kteří byli na sklonku války odvlečeni do SSSR,hlavně ze Slovenska.--50.výročí bitvy o Atlantik vzpomněli v Liverpoolu i za účasti našich veteránů.--P.Raichl měl v "Hospodáři"/Texas/ "Vzpomínku na konec války";vzpomíná mj.na "porvání s čs.komunisty ve smíchovském Nár.domě", když tam byl poslán s delegací čs.důstojníků 5.pěšího pluku TGM k oficielnímu rozloučení s RA.--Zd.Bechyně byl v r.92 povýšen in memoriam na plukovníka;zemřel v r.1974 na následky věznění v 50.letech.-- Paní Eva Gaislová zemřela 25.2.93 v Piešťanech. Byla to manželka F. Gaisla.--T.Cífka z Denveru sestavil článek o gen.M.Ferjenčíkovi.-- Ve Žďáru n.S.nám s distribucí "KL" pomáhá pilný kronikář města O.Kovář. Spolupracuje dobře s p.starostou Žůrkem a "jeho plavovlasou sekretářkou Ilonkou".--Máme dopis od plk.J.Křístka z Frýdku-Místku.-- Jarmila Mošnová z Prahy nám zapůjčila foto svého otce plk.Vykydala s gen.K.Janouškem, z 30. let.--Také zásluhou V.Pejřila byla 25.5.v Novém Městě n.M.odhalena pamětní deska na počest arm.gen.K.Klapálka. Stála na 100.000 korun. Zásluhu mají také MUDr.Karel Dobrý a ak.malíř O.Cígler.--U tankistů sloužil v Anglii Fr.Šafář z Dubicka č.22.,který vzpomíná v dobrém na svého velitele Ant.Drexlera z Rudy n.M.,na A.Muzikanta z Loštic a Vaška Urbáška z Dubicka. Sjezdy organizuje B. Zavadil-"Cyril" z Brna,ale letos se prý F.Šafářovi neozval.--Jan Surý/dnes rez.Agenu/ byl jako Ciz.legionář zajat Japonci a válku přežil. Udržuje kontakt se svým kamarádem B.Šiklem,Závodní 31,705 00 Ostrava-Hrabůvka.--Ruda Brill nám popsal akce u Dunkirku v dubnu 45.Znal A. Lauera,rodáka ze Žatce.Po válce žil v Peru,v Kanadě a v USA/Florida/.

Letošní oslava konce 2.světové války v Uherském Hradišti byla za podpory členů městského zastupitelstva a p.starosty Šupky skutečně důstojná. Velký podíl měli také členové místní odbočky Českého Svazu bojovníků za svobodu,kde zvlášť aktivní je paní Marie Jiliková,sestra škpt.Vladislava Perutky. Spolu s Maděrou,Mimránkem,Vančurou a jinými instalovali k tomu dni na radnici výstavu "Uherské Hradiště v odboji". /Škoda,že tato fotografie nemiže vyjít v barvách../

Ze San Mateo,Kalifornie,došla smutná zpráva,že tam 29.dubna t.r. zemřel býv.záp.voják Lolek Rozehnal,na obrázku z r.1957 první zleva. Vedle něho je jeho paní Cilka,pak poslanec Franta Klátil a před ním malá Jana. Fotografie je z Chicaga. Posíláme paní Cilce naši upřímnou soustrast.

Fabián Katrňák, od Agde a Dunkirku,dnes rez. Lakeland,FL., přijel 20.6.opět mezi naše kan.krajany.Obětavec a má rád koně...

Účetní od Synků, kterého komunisté nenáviděli

Až se jednou budou psát dějiny československého exilu, bude nepochybně mezi jeho přední pracovníky zařazen nezávislý novinář a publicista Josef Josten. 25. března si přátelé v zahraničí připomněli jeho nedožité osmdesáté narozeniny, ovšm „doma" byla i tato příležitost promlčena. Přitom až do své smrti (29. listopadu 1985) se neustále snažil, aby jméno Československa nevymizelo z paměti národů na západ od železné opony. Měl proto nemalý podíl na pozitivním vnímání „sametového Československa" právě v této části světa.

O jeho aktivitě v exilu jasně podává svědectví Josef Frolík, když Josefu Jostenovi napsal: „...nesetkal jsem se s tak nenáviděnou osobu, jakou jste byl Vy v očích pražského politbyra... Šlo najmě o prvého tajemníka Antonína Novotného, tajemníky Jiřího Hendrycha, Vladimíra Kautského a člena politbyra Zdeňka Fierlingera. Britský odbor dostával od politbyra prostřednictvím Rudolfa Baráka laviny různých návrhů, jak Vám Vaši činnost znemožnit, zkompromitovat, ale i jak Vás zlikvidovat."

Josten představoval naučný slovník o Československu a československé literatuře nejen pro britské ministerstvo zahraničních věcí a informací, ale i úřad pro psychologickou válku v jedné osobě.

Cesta mezi nejlépe informované osoby jak o vývoji v Československu, tak i o politické situaci československého exilu nebyla pro účetního firmy Synek v Praze-Karlíně snadná. Nejdříve začal psát do Cukrářských listů, později tisklo jeho reportáže nedělní vydání Českého slova až nakonec zakotvil v pražské redakci Lidových novin, kdy tam působil Karel Čapek, Josef Čapek, Ferdinand Peroutka a Ivan Herben.

Před Vánocemi 1939 uprchl před nacistickou totalitou do Francie, kde 5. března 1940 vstoupil do československé zahraniční armády. Po třech letech byl uvolněn pro ministerstvo zahraničních věcí, aby řídil československé vojenské vysílání BBC. Téměř sedm měsíců potom působil na západní frontě u rozhlasové stanice SHAEF, známé jako rádio Lucemburk, kterou řídilo britské oddělení pro psychologické vedení války.

Ve službách ministerstva zahraničních věcí, respektive jeho tiskového odboru zůstal i po květnu 1945, a to až do svého „vyakčnění" v únoru 1948. Tentokráte odešel před hrozbou komunistické totality společně s Luborem Zinkem a kapitánem Houdkem. Již v dubnu 1948 zakotvil ve Velké Británii, kde veškerou energii věnoval úsilí o návrat svobody.

Když Josten začínal ve Velké Británii, měl jen několik známých, většinou z ministerstva zahraničních věcí, z nichž každý měl svůj okruh přátel. To byl jeho počáteční kapitál, když 25. dubna 1948 zahájila činnost Free Czechoclovak Information (F.C.I.) - Informační služba svobodného Československa. Mezi čtrnácti účastníky schůzky byl profesor Vladimír Krajina, Blažej Vilím, dr. Ivo Ducháček, armádní generál Sergej Ingr a Pavel Tigrid.

F.C.I. začala ihned dodávat tisku informace o událostech v Československu a v československém exilu. Již po několika dnech je převzal londýnský list TIMES, který uvedením pramene přinesl současně první zmínku o existenci hnutí za svobodné Československo. Od jara následujícího roku pak každou středu po poledni vycházel bulletin se zprávami v angličtině, které se prosadily na stránkách řady významných deníků a periodik světa.

O jejich rozsahu vypovídá, že prvních deset ročníků vyšlo na 2.000 stranách se 2 miliony slov..., což reprezentuje asi 6.000 zpráv, článků a reportáží. Nejméně tisíc jich potom spatřilo denní světlo v západním tisku a některé z nich potom četly skutečně stamiliony lidí.

Informační službě svobodného Československa bylo například přiznáno prvenství zprávy o sovětském atomovém výbuchu, která prošla všemi novinami světa. Teprve třicet hodin poté, co ji F.C.I. dodala listu Evening Standard, byla potvrzena Washingtonem. Ale podobných zpráv měla více. Pomohly jí zajistit místo, jaké neměla žádná jiná tisková služba specializovaná na východní oblast za železnou oponou.

V roce 1951 pak Josef Josten zahájil vydávání týdeníku Čechoslovák (celkem sedmnáct ročníků), který navázal na česká periodika vydávaná dosud v USA a v Německu.

Prostřednictvím manželky Patricie, která se naučila plynně mluvit a psát česky, navázal Josten styky s významnými činiteli, členy parlamentu a tisku. Příspěvky do Times, Daily Telegraph, Daily Expres, Daily Mail UK Press Gazete, Expres - Star, Dzennik Polski, Evening Standard a dalších novin a časopisů učinily československou otázku otázkou světovou.

Jostenova aktivita ovšem vyvolávala i hloupé a nečestné útoky proti němu a jeho práci z řad exilu. Rudolf Otto citově fanatického nepřítele totality charakterizoval slovy: „Člověk s ním může buď souhlasit, nebo nesouhlasit. Nemyslím,že na to příliš dbá - nemá na to čas. Je příliš zaneprázdněn svou vlastní cestou, děláním věcí, o kterých on pociťuje, že musí být uděl ány."

Většina jeho kampaní a příspěvků vyvolávala ohlas příznivý i nepříznivý, dobrý či špatný, který však nedal nikomu od Skandinávie až po Itálii zapomenout, že Československo stále ještě existuje. Přes všechny peripetie jako aktivita v řadě případů rozbila i úsilí sovětské propagandy ve Velké Británii, neboť připomenula, že není vše zlato, co se třpytí v sovětské výkladní skříni. Odtud pramenila už zmíněná nenávist československých komunistů k Jostenově osobě a návrhy na jeho fyzickou likvidaci...

Zatímco „zahraničí" dokázalo ocenit Josefa Jostena už za jeho života - např. v roce 1977 mu polská exilová vláda udělila řád POLONIA RESTITUTTA a v lednu 1985 pak britská královna Alžběta II. Řád člena Britského impéria M.B.E. - zůstává u nás i dnes jeho jméno jedním z mnoha zapomenutých...

Zdeněk Vališ
Foto archiv ČD

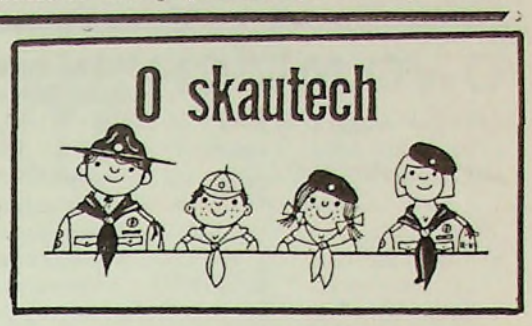

"Český Deník",6.května 1993.

O PARAŠUTISTECH

Nejznamejsi anglická vojensko-historická revue "After the Battle" /redaktor Winston G.Ramsey, Church House, Church St., London E15 3JA, Anglie/ přinesla ve svém č.80 celostránkovou reportáž o Group Capt.R.C.Hockeym, který za války velel 138.RAF peruti a vysadil na čs.území Gabčíka, Kubiše a jejich 5 druhů. Reportáž zachytila podrobnosti z triumfální cesty zmíněného letce, který ve věku 80ti let navštívil v létě r.1991 města a vesnice ve východních Čechách, nad kterými při vysazování parašutistů létal. Vedle Lidic a Ležáků navštívil Přelouč, Lázně Bohdaneč, Pardubice, Žďár n.S., Slatiňany, Nasavrky, Heřmanův Městec, Žehušice atd. Jako šofér, ubytovatel, P.R."expert" jej doprovázel vydavatel t.l. Reportáž v revue "After the Battle" má také 4 fotografie: jedna zachycuje plk.Hockeyho, jak v hlavním velitelství letectva a protivzdušné obrany státu ve Staré Boleslavi přijímá z rukou gen.Baláže diplom Čestného Zasloužilého letce čs.letectva, na jiném je v kostele v Resslově ulici v Praze, kde se účastnil tryzny za 7 padlých parašutistů, na třetím je domek "Na Sádkách" v Bohdanči, odkud se ozvala radiostanice "Libuše" po evakuaci z Ležáků, a na posledním je plk.Hockey před pomníčkem v Ležákách. Článek také uvádí, že Group Captain Hockey nebyl ani k 50.výročí výsadku Gabčíka a Kubiše vyznamenán prezidentem státu; protože zemřel v únoru 1992, muselo by to být jen in memoriam. Největší pocty se mu dostalo v květnu t.r., když ho Pardubice, na návrh primátora MUDr.Z.Stránského, jmenoly čestným občanem města; pro diplom si během srpna do Pardubic přijede syn MUDr. J.Hockey z Anglie.--Dostali jsme do archívu článek "Poslední hold hrdinům z Resslovy ulice" z pera Emanuela Vlčka, který vyšel ve "Vesmíru" v r.1989. Popisuje podrobně výsledky pitvy všech sedmi mužů, kterou provedli němečtí lékaři Weyrich a Steffel. Lebky sedmi parašutistů jsou někde v Německu a pátrá se po nich.--Parašutista z východu Kurt Herman, rezident Austrálie, se ozval z Brna, kde se setkal s gen.J.Buršíkem. --Pozůstalí po strážmistrovi Knězovi z Vrbatova Kostelce, který pomáhal krýt J.Potůčka v Ležákách a zatčení Gestapem se vynul sebevraždou, se ozvali z Miřetic a sdělili nám, že letošní tryzna v Ležákách bude 27.června.--Čtenář ze záp.Čech v dopise vyslovil domněnku, že je možné, že díky Čurdovi skončilo stanné právo o několik dní dříve a to způsobilo, že Němci nevyvraždili dalších několik vesnic, kde našli čs.parašutisté aktivní pomoc, např.Bernartice.--Jiný čtenář napsal, že by bylo potřeba posoudit atentát na Heydricha z hlediska, čeho mělo být dosaženo a čeho bylo dosaženo.--F.Trpík viděl nedávno nový film "SS 3 Atentát na Heydricha" a byl překvapen záběry z Václavského náměstí, kde se po zničení Lidic a Ležáků sešlo na 200.000 Čechů, aby ukázali kladný postoj k německým okupantům. Nechutné bylo, když při zpěvu české hymny měla většina přítomných zdviženou pravici. /Poznámka: podle několika účastníků této "manifestace" v davu byli hlavně pražští dělníci, nakomandovaní tam Němci a také hodně Němců./-- F.Trpík poznamenal v jiné souvislosti, že lidé, kteří vybavovali parašutisty v Anglii byli také vinni tím, že mnoho balíků shazovaných s parašutisty bylo špatně upevněných a padaly volně. Jiným problémem bylo ovšem, že letci nedodržovali místa shozu: když někdo spadl do lesa místo na pole, tak padáky uvázly na stromech a nebylo možné je bez pilky sundat a tu pilku jim lidé v Anglii nedali.. Jiná zajímavá podrobnost z dopisu F.Trpíka: "V případě hrozícího zajetí bylo nám uloženo: otrávit se. Já žiji jen proto, že jsem nebyl informován, že mám polknout jed po vyloupnutí ze želatiny-či v čem to bylo..a četník Vočka mně ampulku vytrhl. Řekl to Němcům a ti se ani nepokoušeli mě přemlouvat ke spolupráci." /Trpíka se Němci zmocnili 27.7.44 u Valče, nedaleko Třebíče. Na smrt čekal na Pankráci, ale tam se dožil Pražského pvstání./--Karel Stopka nám ze San Francisko poslal zajímavou vzpomínku na Gabčíka Kubiše, které znal v Agde a za bojů ve Francii.--V Lidicích probíhá Mez.dětská výtvarná výstava.--Po útěku z Prahy 11.6.45 se Vilém Gerik dostal ke Klatovům a tam se náhodou setkal s R. Matulou a V. Řezníčkem, kteří se postarali o jeho návrat na MO do Prahy. Gerik prokazatelně zavinil smrt rodiny radiotelegrafisty K.Svobody ve Slaném a byl čs.úřady odsouzen na smrt a popraven /s K. Čurdou/.--Pí Zd.Procházková z Uh.Hradiště nám sdělila podrobnosti o svém bratranci Drahomíru Vaňurovi: odešel do zahraničí z Brna jako vysokoškolák, byl jako radista skupiny MANGANESE vysazen s Birošem a Košinou 9.6.44 u Velkých Uherců na Slovensku a byl zastřelen Němci 1.11.44 /s Birošem/ v Sopotnické dolině u sv. Andreje. Skupina ko-ordinovala svou činnost s anglickou vojenskou misí.

V knize plk.J.Šolce "Bylo málo mužů" se na str.201 uvádí, že skupina WOLFRAM, které velel kpt.Josef Otisk, "se úsilovným pochodem přesunula do Líšně u Brna k přezimování. Vyčerpané parašutisty, z nichž někteří byli na pokraji svých sil, přijali a zajistili příbuzní kpt.Otiska". Bylo to proti přísným instrukcím 2.oddělení MNO v Londýně, protože se vědělo, že Němci nejbližší rodinné příslušníky našich vojáků v Anglii sledovali a většinou poslali do koncentračního tábora ve Svatobořicích. Jít se ukrýt k příbuzným bylo tedy riskantní, ale skupina WOLFRAM /v níž byli také původně Řezníček, Čermota, Bierský, Matula a Karel Svoboda/ neměla jiného východiska. O těchto příbuzných se mnohdy vůbec neví, ač mnozí z nich byli za tuto pomoc Němci popraveni. Je známo nyní, že parašutisty skupiny WOLFRAM ukryl ve stodole Otiskův starší bratr. Foto jeho rodiny nám zapůjčil R. Matula z Chemainus, BC, ale poznamenal, že se osudech této rodiny nic neví. Není také známo, zda přežili válku a jak se k nim chovaly orgány komunistické vlády v 50.letech. Žijí dosud ti dva chlapci? Když se rozvířila otázka, zda by se čs.parašutistům během 2.války měl postavit separátní pomník, napsal nám jeden z nich, že by vedle přehledu padlých parašutistů měla být i věta: "Na paměť statečným pomocníkům, kteří splnili vlasteneckou povinnost a přišli o život".

Parlamentní komise zabývající se restitucemi dostala k úvaze návrh J.Karase a J.Stadlera, podle kterého se má vrátit majetek všem organizacím, které byly po únoru 48 zakázány. /Momentálně mají však přednost církve a židovské obce./--Švýcarský "Tam-tam" je dnes jediným naším listem v zahraničí. Redaktorem je J. Čejka, Sonnenbergstr. 98, 8610 Uster, Švýcary.--Na Tesáku proběhl 4.Memoriál náčelníka dr.Plajnera-Táty, cílem byl sv.Hostýn. Účast: asi 400. Vítaným hostem byl čestný náeelník Slovenského Junáka dr.Ivan Jančík, který přijel s br.V.Brodánim. Oba jsou ze Žiliny.--V Liberci je aktivní RNDr.Míla Jarošová; přednáší o skautingu, správné výživě a pod.-- Předseda ORJ ve Vsetíně J.Londin svolal členy Svojsíkova oddílu a jednali mj.o Valašské obl.Lesní škole.--Pražští členové Svojsíkova oddílu se sejdou za vedení dr.Fialy v září.--7.pražský oddíl oslavil 24.4. 62.výročí založení. Vedoucí oddílu inž.Vlad.Pokorný nám napsal, že mezi zakladatele oddílu patřil br.Cífka z USA.--Z Jiráskova Hronovska se ozval aktivní skaut Jiří Flousek-Kamzík. Byl na setkání OS zpravodajů v Praze.--Jaromír Hnilička z Brna vzpomíná na vedoucího jeho prvního skautského oddílu, Ottu Losa, který žije někde v Kanadě. Kdo o něm ví?--Také středisko Junáka v Žirovnici vydává svůj bulletin; za redakce R.Daňhela. Posl. číslo obsahuje přehled bohaté činnosti za loňský rok.--L.Kuděj ze Strakonic skautuje od r.1932. V r. 1949 dostal 15 let a trpěl v Jáchymově.--Vlasta Macková sdělila, že i letos přijedou z Anglie na tábory "lektorky"; na táborech bude výuka angl.jazyka.--M.Plachý plánuje už nyní oslavy 70.výročí skautingu ve Světlé n.S. v r.1994.--13.setkání činovníků z českých zemí a Slovenska se konalo na Skurečeně.--Milota Fanderlik nám poslal článek "Wabanakové". Česká skupina má 24 členů.-- T.Pokorný-Elektron povede plzeňské skauty na táboře v Holandsku.--Počátky mají nyní vlastní středisko a 55 členů. Pí Skokanová vede Rangers Club žen.--Podle J.Poláka z L. Bohdanče bude letošní letní tábor střediska v Pěčíně v Orlických horách.-Býv.vedoucí pardubického 4. oddílu, J.Nobilis-BrNo, žije v Chomutově.--Jan Švábenský z Brna je v kontaktu s manž.Kaprálovými z Tucson, Arizona.--Bohatou publikační činností se mohou pochlubit v Liberci. Čtenářský klub má 4.000 členů a brožury vycházejí nákladem 5.000 výtisků. Letos má vyjít dalších 7 svazků. Plánují Roverskou Lesní školu.--Br.Hnízdil se ozval z Náchoda: Svojsíkův závod byl v Teplicích n.M. za dobré účasti.--Od 27.5. je v Příbrami otevřena výstava na počest 80.výročí založení skautingu v té oblasti. Pozvání poslal dr.J.Velfl.--Z Kraslic se ozval br.V.Koteěšovec, z Prahy V, Nosek-Windy.-- Jan Punčochář-Punťa z Ostrova n. O. upozornil na skautskou výstavu v Praze-Emauzích br.Pechara.

Z České republiky

Město Žďár nad Sázavou

Příroda pomůže dětskému zdraví

Praha - Představitelé nově utvořeného Amerického fondu pro pomoc československým dětem (AFCR) Mojmír Povolný a Oto Koutný informovali včera v Praze prezidenta Havla o směrech činnosti. Fond se zaměřuje na pomoc českým a slovenským dětem z ekologicky závadných oblastí a pečuje o zlepšení jejich zdraví zajištěním ozdravovacích pobytů v přírodě.

KAM S DVACETI MILIONY DOLARŮ?

Okresní výbor sdružení podnikatelů na své schůzi 20. 5. 1993 přijal informaci o tom, že Vsetínsku bude poskytnut úvěr ve výši 20 milionů amerických dolarů za velmi výhodných podmínek. Tato částka by měla podpořit programy související s ekologií a s bydlením. Při rozdělování prostředků mají být upřednostňovány místní firmy. Jak už však bývá v podobných případech zvykem „ještě nejsou peníze na stole a už se dělí". Vzhledem ke skutečnosti, že již nyní existují signály, o mimořádné aktivizaci firem s ne příliš čistými úmysly, chce sdružení podnikatelů ve spolupráci s naším okresním tiskem dbát o průhlednost a regulérnost případného výběrového řízení. Jsme přesvědčeni o tom, že občané města Vsetína by měli být pravdivě a pravideluě informováni a tom, co se bude dít s oněmi dvaceti miliony.

Hovoří se o zvýšení nájemného o čtyřicet procent. V souvislosti s tím se hovoří o sociální záchranné síti. Ministerské návrhy ovšem pokulhávají, neboť příspěvek na bydlení se má poskytovat jen na takzvané holé nájemné za byt a některé služby. Poplatků za teplo, plyn a elektřinu, ale i vodného a stočného, jež tvoří více než dvě třetiny nákladů na bydlení, se to netýká. Jejich zvyšování může přitom mít daleko horší následky než zvýšení holého nájemného. Hovoří se také o návratu k přírodě... Asi to bude po všech těch zdražením nejlepší řešení — budu se muset poohlédnout po nějakém pěkném stromě s kožatou korunou. Mám jen jeden problém: aby mi nenapočítali nájemné z každé větve...

Na stromy?

Útlum těžby uranu

PRAHA — Na útlumu těžby uranu v ČR na minimum se včera dohodli při pravidelné poradě ministři české vlády.

Cena českého uranu vysoce převyšuje ceny světové, které zaznamenaly prudký pokles, řekl po skončení porady premiér Václav Klaus. Těžba uranu je podle něj ročně dotována miliardami korun z rozpočtu. Nezanedbatelné je, že uran odmítá dále od ČR kupovat slovenská strana.

Chléb z domu hudby.

PARDUBICE - Odborný seminář s názvem »Nové technologie při výrobě chleba« pořádá dnes, 25. května v Domě hudby a v pekárně PePa Podnikatelský svaz pekařů a cukrářů České republiky spolu s firmou Pekárny PePa v Pardubicích. Některé z firem se představí praktickými ukázkami pečení chleba, své výrobky nabídnou v rámci malé výstavy. **(jč)**

Značka CZ platí od června

Praha - Značka CZ je novou mezinárodní poznávací značkou České republiky, kterou od 2. června musí být v mezinárodním provozu označována motorová vozidla registrovaná v ČR.

Podle sdělení Karla Borůvky z tiskového odboru ministerstva zahraničí, byl 2. června u generálního tajemníka OSN uložen dopis ministra zahraničních věcí, kterým se ratifikuje nástupnictví České republiky do mnohostranných úmluv v dopravě. Dnem uložení tohoto dopisu vstoupilo v platnost zavedení rozlišovací značky CZ pro motorová vozidla ČR.

VZPOMÍNKA

Dne 13. 5. uplyne 45 let od mučednické smrti velkého politika a funkcionáře Československé strany lidové br. ing. Rostislava Sochorce.

Narodil se 2. července 1900 ve Starém Městě, maturoval na arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži v r. 1920, studia na Vysoké škole zemědělské ukončil v r. 1925 s vyznamenáním. Své odborné vzdělání, zvláště zemědělské, si doplnil studijními cestami ve Švýcarsku, Rakousku, Bavorsku a ve Francii.

Svou politickou dráhu započal již za první republiky, kdy kromě funkcí v ČSL byl v letech 1935–1939 redaktorem Hospodářského obzoru. Po osvobození republiky se znovu zapojil do politické a veřejné činnosti. Stal se členem předsednictva Zemského národního výboru v Brně a prvním místopředsedou přípravného výboru Jednotného svazu českých zemědělců. Své vynikající schopnosti uplatňoval v zájmových organizacích zemědělských a v redakci odborného tisku. Do r. 1947 poslanec ČSL. V parlamentě vystupoval bojovně proti komunistickému ministru zemědělství a vysvětloval, že komunistům jde jenom o moc nad venkovem. Dne 23. února 1948 při zasedání přípravného výboru Jednotného svazu českých zemědělců byl zatčen. Nedlouho poté přišla do místa bydliště zpráva, že Rostislav Sochorec nežije. Byl zavražděn komunistickou „bezpečností" jako první oběť poúnorového běsnění. Zemřel 13. 5. 1948 a následně se konalo poslední rozloučení. I přes silná bezpečnostní opatření se přišlo rozloučit několik stovek spoluobčanů.

Jeho mučednické smrti a neocenitelných zásluh vzpomněli nejen členové ČSL, ale i další občané u jeho hrobu ve Starém Městě modlitbou a kyticí květů.

Nezapomeňte i vy, občané našeho okresu.

POV KDU-ČSL
Uh. Hradiště

DOPIS

Jak stoupá nespokojenost krajanů doma (a naše taky) s politickým vývojem ve vlasti, tak také klesá popularita prezidenta Václava Havla. Není divu. Naše touhy a naděje jsou devalvovány skutečnostmi všedních dnů:

tržní hospodářství je zaměňováno za kapitalismus z doby kamenné, kdy na jedné straně mnoho občanů nemá čím zaplatit nájemné a na druhé straně zde vyrůstá nová vrstva hospodářských gengstrů, pro které miliony nehrají žádnou roli a kteří nemají s poctivým podnikáním nic společného.

tradičně českých podniků se zmocňují firmy ze západu, někdy také pochybné firmy, nebo bývalé kádry, zatím co exulanti nemají nárok ani na svůj vlastní majetek. zahraniční firmy získávají v Praze, a nejen tam, ty nejlukrativnější pozemky či objekty (parcely pro hotely, Sovovy mlýny, atd. atd), k oprávněným požadavkům exilu mají příslušné úřady jen úsměv podložený aroganci moci. zločiny komunismu zůstaly nepotrestány a sotva bude někdo z těch, na kterém doposud lpí zaschlá krev nevinných obětí, potrestán.

Jiří Nápravník

SRN letos zadržela na pomezí s ČR a Polskem 29 000 běženců

Bonn - Za prvních pět měsíců letošního roku zadržely německé úřady na hranicích s Českou republikou a Polskem přes 29 000 nelegálních uprchlíků. Oznámil to včera v Bonnu spolkový ministr vnitra Rudolf Seiters. Na česko-německé pomezí přitom připadá větší část těchto migrantů. Na tiskové konferenci Seiters poznamenal, že ve srovnání se stejným obdobím loňska jde o nárůst o 233 procent. Vyjádřil také porozumění pro snahu Prahy uzavřít se Slovenskem dohodu o kontrole hranic pro osoby ze třetích zemí. Seiters se dále pochvalně vyjádřil o zkouškách radarové a infračervené techniky, kterou Němci ve snaze zjišťovat uprchlíky zkoušejí od zimy na hranicích s ČR a Polskem. MF 9/6/93

Činnost bývalé StB je stále chráněna státním tajemstvím

Praha (jem) - Ačkoli státní bezpečnost byla zrušena, veškeré informace o této organizaci jsou stále považovány za státní tajemství. Případné odtajnění jednotlivých dokumentů o činnosti StB je výhradně v pravomoci odboru utajovaných skutečností ministerstva vnitra či odboru ozbrojených příprav a ochrany státního tajemství.

MF DNES to včera potvrdila ředitelka právního oddělení ministerstva vnitra Hana Kvízová. Souhlasila rovněž s tím, že je poněkud zarážející, pokud stát zachovává nadále tajemství bývalé státní policie, jejíž působení bylo prohlášeno za nehumánní a protizákonné.

Ředitel odboru archivní služby a utajovaných skutečností Jan Frolík řekl, že nelze odtajnit některé materiály Státní bezpečnosti, které souvisí s aktivitami současných českých tajných služeb. Jde například o instrukci ke sledování vozidel z roku 1985, podle níž postupuje i Bezpečnostní informační služba.

Za tajemství jsou rovněž považovány doklady k práci speciálních technických služeb StB, které převzala současná rozvědka a kontrarozvědka. Interním předpisem ministerstva jsou také chráněna jména a osobní data bývalých zaměstnanců Státní bezpečnosti. Utajovány jsou rovněž zprávy o plánování a provádění jednotlivých akcích někdejší StB.

Jak uvedl ředitel Frolík, lze naopak bez potíží komukoli, kdo o to požádá, zpřístupnit materiály o struktuře StB a její činnosti v padesátých letech. Podle J. Frolíka je ovšem mnohem citlivější působení StB v pozdějším období, v letech osmdesátých.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Slovenským velvyslancem v Rakousku se stal R. Filkus, českým P.Jajtner. První je povoláním profesor ekonomie,druhý elektrotechnický inženýr.--Žulovým kamenem "Australských Listů" a nejvážnějším kontributorem článků je Bořek Šindler.--Brněnská TV vysílala dokumentární pořad o K.Hermanovi, rezidentu v Geelong u Melbourne v Austrálii.--Baťovec Josef Buršík nám ze Sydney poslal další materiál o angl.královně českého původu,Anně. Je z knihy B.Bevana nazvané "King Richard II",která vyšla v Anglii v r.1990. Svatba byla 14.ledna 1382. Manželství bylo bezdětné.--Z Lillydale,Vict. se ozval Josef Vrašpír.--Za zásluhy o britský stavební průmysl dostal brněnský rodák Frank Lampl v r.1990 od královny Alžběty II. šlechtický titul. Narodil se v r.1926 a za války byl vězněn v něm.koncentráku. Po válce sedlačil v Sedlci u Mikulova a v 50.letech byl 3 roky vězněn v Jáchymově. Do Anglie přišel v r.68. Roční obrat jeho firmy je 200 mil. liber. Firma provedla mj.rekonstrukci Sochy Svobody v New Yorku.--Kat.farář P.Peksa se z Austrálie vrátil na rodnou Šumavu;ze zdravotních důvodů.--Náš dopisovatel J.Buršík oslavil v Sokolovně v Sydney s přáteli své 81.narozeniny. Přijeli tam i krajané z Melbourne.--Ze Švédska došel dokument,že zatčení R.Wallenberga Sověti plánovali už na podzim 1944; švédský diplomat byl zatčen v Budapešti 17.ledna 45 na rozkaz Bulganina,který velel sov.vojenské proti-špionáži.--Dr.B.Hostička nám ze Švýcar sdělil,že našel informaci,že sňatek mezi českou princeznou Annou a angl. králem sjednal především kardinál Pileus a v pozadí byla i česká císařovna Eliška. Annina hrobka ve Westminsterské katedrále má prostý nápis "Anne of Bohemia".--Kniha Milana Vyhnálka /je nazýván "agronomickým Baťou Austrálie"/ "Kde je tráva zelenější" má úspěchy doma. Jeho profesionálních úspěchů si povšiml i tisk doma.--Českou konzulkou v Sydney se stala dr.V.Jarešová,slovenského původu.--K.Radváková,R.Wagner Str.57, 6550 Bad Kreuznach,Germany,založila Združenie pre ochranu exulantov;její akci v Radě Evropy podporuje dr.J.K.Jarolímek z Holandska. Jedná se hlavně o konfiskace majetků exulantů a nevyplácení penzí do zahraničí.--Znamenitý měsíčník "Nový Život" vychází v Římě péčí Cyrilomet.Ligy a lze jej objednat na:Via della Conciliazione 1, 00193 Roma,Italia.--"Našinec"vychází v Jižní Africe /POBox 27713,0132 Sunnyside/ a poslední číslo mělo 80 stran zajímavého textu. Někteří naši krajané v JAR šilhají pro všechny případy po Austrálii a Kanadě.--Až do jara 1990 žil břevnovský opat A. Opasek v německém Rohru. V těchto dnech se se svými bratry do restaurovaného benediktýnského kláštera vrátil. V "Reflexu"vyšel o něm článek pod názvem "Domů,do Břevnova".--U dcery ve Švédsku byla pí J.Macháčková z Prahy. Obě poslaly pohlednice z kvetoucího města Malmö.--Jennie Bujnová z Vídně byla u Cardových v Montreálu.--Švehlákovi z Adelaide byli v Karlových Varech.--Jan Pánek /Holandsko/ byl na pláži v Costa Blanca ve Španělsku;jeho oblíbeným místem je letovisko Benidrom.

HODLÁTE-LI KOUPIT NEBO PRODAT
DŮM, OBCHOD, ŽIVNOST
NEBO JINÝ TYP NEMOVITOSTI..
obraťte se s důvěrou na
GEORGE J. B. DANES
Family Trust Corporation Realtor
Tel.439-1660 /anglicky/
266-1659 /česky/

Kdyby se někdo dnes zeptal,kdo v době větších uprchlických vln z býv.komunistického Československa,pro ně hodně udělal, řekl bych:krajan Jan Polínek,usazený po mnoho let ve Švýcarsku. Nesloužil žádné organizaci;dal se do práce jen za svou osobu,když se např.dověděl o zoufalé situaci našich v italských lágrech na sklonku 60.let. Žije v č.46 Gyrischachen, 3400 Burgdorf,Švýcary. Prodělal nedávno obtížnou operaci /22 štychů!/ a z Kanady mu posíláme přání,aby brzy byl zas "ve své kůži"!

Mladý muž leží v posteli nemocen. U dveří zazvoní dívka s kyticí v ruce. Otevře jí starší dáma."Přišla jsem k nemocnému na návštěvu. Jsem jeho sestra.""To mě těší. Jsem jeho matka" Karel sedí s dívkou v divadle. Pohlédne na hodinky. "Hromě, už je jedenáct.""Vidíš. Proto ted zpívají oba zároveň, aby byl brzo konec.

NAŠI V USA

Hledají se v USA usazení lidé,kteří v letech 48-49 přešli na západ trasou Stachy-Zadov-Churaňov-Horská Kvilda. U Stachů má stát "památník králům Šumavy",na počest vlastenců-převáděčů. Pište na adresu:J.Dušek,POBox 404,Sydney-Potts Point,NSW,2011,Australia.--Am.pivovar Anheuser-Bush vyrobil loni 100 milionů hektolitrů piva "Budweiser" a českobudějovický Budvar asi 570.000 hektolitrů; nyní se jedná o spojení obou firem.--Na 6.olomouckém hematologickém dni přednášel dr.Vlad.Divoký,který byl na stáži v Augusta, Ga. Jím objevený hemoglobin ponese název "Olomouc". Před dr.Divokým v Augustě působil MUDr.K. Indrák. --Floridský rezident K.Pesel,zakladatel firmy Ameriguide v Č.Budějovicích,je tamtéž obviněn z podvodu/"MFD",10.6.93/.--Filharmonii ve Zlíně dirigoval s úspěchem K.Trevor z Knoxville,TN.--V "RT"se objevilo foto Jany/Janet/ Kaprálové -Abelsové,53.Jde o brněnskou rodačku, která v Tucson,AZ žije se svým manželem,režizérem Gregory Abelsem,52. Ten právě režíruje v Brně hru "Julius César".--Jan Plachetka z Prahy objevil, že Atlanta,GA má 2 a půl mil.lidí a 34 Broskvových ulic /Peachtree St./.--Red.J.Pejskar z Kalifornie vzdal hold zemřelému prof.V.Krajinovi.Zmínil se,že už za I.republiky studoval jako botanik květenu na Havajských ostrovech.--Knihu"The Quest for the Rusyn Soul"lze za $22:75 objednat na adrese: C.-R.Research Centre,Box 131-B,Orwell,VT 05760, USA.--9.6.uplynulo 20 let od smrti novináře a rozhlasového pracovníka v Chicagu,Josefa Falty. Narodil se 17.10.1895 v Žel.Brodě. V květnu 39 byl v Krakově.--Parlamentní řeč poslance Ant.Bartoše z Lanžhota /nyní rezident New Yorku/ "Politický teror ve Zlíně",kterou pronesl v pražském parlamentu 11.7.1947, nyní vyšla v knize Jar.Pospíšila "Nesmiřitelní-Hory Hostýnské",240 stran,v Kroměříži.--Na českém národním hřbitově v Chicagu je pochováno přes 100.000 osob českého původu.Je tam ale i pohřben dr. Milan Hodža,jakož i Alice Masaryková,dr.Petr Zenkl,Václav Majer, arm.gen.M.Ferjenčík s paní,býv. starosta ČOS dr.Hřebík.--Mezi pohřešovanými ve Vietnamu je stále jméno David Hrdlička z Littleton, CO.,který měl hodnost kpt.USAF.--Počátkem srpna bude ve Wilber,NE třídenní krajanský festival,který zpravidla přiláká na 30.000 hostů. --Spillville,Iowa vzpomene Ant. Dvořáka hudebním festivalem jeho skladeb 6.až 8.srpna.--Jan Kuncíř napsal studii "Hořící Bosna".Žije v South Paris,Maine. Jako býv.pracovník AmFondu v Mnichově bude pozván do Prahy k setkání s prez.Havlem,někdy v srpnu.--Kniha Áji Vrzáňové /USA/je v Praze vyprodána. Ája žije na Floridě blízko manželů Matuškových.--V Kolorádu bude v srpnu Světový Kongres českých trampů! Z Prahy přijede 35 osob,další z Austrálie,z Kanady a pod.Svolavatelem je Láda Javorek-"Kojot",šerif Spojených Osad Koloráda. Kongres začne 21.srpna poblíž Denveru.

Málokdo dnes ví,že v době nesvobody doma, existovala v zahraničí organizace čs.záložních důstojníků v exilu. Odbočku v USA vedl plk.gšt.Oskar Pejša,který zemřel 24. prosince 1979. Na obrázku vpravo je jeho vdova,paní Jarmila Pejšová, která se 24.5. v Brookfield,IL. dožila ve zdraví svých 92.narozenin. Vlevo je paní Milada Ferjenčíková,která přišla o život v autonehodě 9.září 1982 poblíž Wadsworth.IL.

Mezi těmi,kteří v květnu a červnu 1948,t.j. před 45ti lety, jako exulanti opouštěli rodnou vlast,byla také rodina divadelního ředitele Františka Bílka,první vpravo. Syn slavného českého sochaře Mistra Františka Bílka, těšil se "mladý" Bílek pro svůj demokratický postoj už před únorem 1948 pozornosti čs. komunistů,včetně samotného "rudého dědy"Zd. Nejedlého. František Bílek ml. pracoval ve funkci divadelního ředitele v Českých Budějovicích a později založil a řídil "Pošumavské oblastní divadlo" v Klatovech. Po komunistickém puči se hlava rodiny rozhodla,že mu a jeho rodině doma "pšenice nepokvete",shromáždili se v osadě Branka,v obci Jalový Dvůr /okres Tachov/ a dne 27.června 1848 celá pětičlenná rodina překročila hranice do americké zóny Německa. Naše foto je z r.1942 a jsou na něm zleva: paní Růžena Bílková,roz.Tůmová /21.11.1907-14.9. 1966/, František Ant.Bílek /nar.29.3.1932, dnes lékař v Uruguayi/, Alena Bílková /nar. 26.11.1933,žije v Cicero,IL.,USA/ a Zdeněk Pavel Bílek /12.11.1935-15.3.1977/. Životní data Františka Bílka ml.: nar.se 14.4. 1907 a zemřel 15.8.1977 V Colonia Valdense v Uruguayi, kde užíval pseudonym Petr Klazar. Nedožil se obnovení svobody doma..